

De Tienergids

1. Pedagogisch project van de Tienerschool

Missie van de Tienerschool

De Tienerschool is een school op maat van leerlingen van 10 tot 14 jaar. Ze biedt een veilige, warme en ambitieuze leeromgeving voor deze leeftijdsgroep.

UNIEK KARAKTER

- De Tienerschool zorgt ervoor dat Brusselse jongeren op een positieve manier naar zichzelf en elkaar leren kijken. Elke persoonlijkheid is welkom op de Tienerschool en waarderen we omwille van haar unieke karakter. De superdiversiteit van de grootstad is een belangrijke troef. Jongeren die hier van jongs af aan mee in contact komen, ontwikkelen competenties waarmee ze in de toekomst vele stappen verder staan. Ze leren verschillen te overstijgen en worden bruggenbouwers.

ZACHTE OVERGANG

- De Tienerschool laat jongeren een zachte overgang maken van het lager naar het secundair onderwijs. Onze tieners maken deze overgang in eenzelfde kerngroep binnen een leeromgeving die helemaal hetzelfde blijft. De didactische veelzijdigheid van de basisschool trekken we door naar de eerste graad secundair, en de vakexpertise van het secundair onderwijs laten we indalen in de derde graad van het lager onderwijs. Op die manier bouwt de Tienerschool verder op de lagere school en bereidt ze jongeren in een vloeiende beweging voor op de tweede graad van het secundair.

UITGESTELDE STUDIEKEUZE

- De Tienerschool gunt leerlingen een geleidelijke studiekeuze. Gedurende 4 jaren krijgen leerlingen de tijd om tijdens de talenturen de verschillende studiedomeinen van de hogere jaren van het secundair te exploreren. Zo leiden we hen toe naar een doordachte studiekeuze op 14 jaar.

Eigenheid van de Tienerschool

Een tiener die naar school gaat op de Tienerschool, doorloopt een uniek pedagogisch project. Tijdens de lessen en projecten groeien onze tieners aan de hand van de volgende leerlijnen, die speciaal voor de school werden opgesteld:

- **Communicatie:** onze tieners leren respectvol communiceren. De taal die ons verbindt is het Nederlands. Elke andere taal die we spreken maakt ons nog rijker en biedt sleutels om nieuwe contacten te leggen. Ook online communicatie en mediawijsheid krijgen op de Tienerschool een speciale plek. Op de Tienerschool zijn we functioneel

meertalig. We leren in het Nederlands, en benutten andere talen om onze kennis van het Nederlands te versterken.

- **Zelfsturing:** om het zelfvertrouwen van onze tieners aan te scherpen en hen goed voor te bereiden op het latere leven, sterken we hun verantwoordelijkheid en zelfstandigheid aan. Stapsgewijs worden ze goede planners die zelf hun weektraject bepalen.
- **Samenwerking:** op de Tienerschool werkt iedereen met iedereen. We overstijgen verschillen, en leren in verbondenheid.
- **Talent:** op de Tienerschool maken we geen voortijdige studiekeuze. Elke tiener krijgt de kans om zijn talenten te ontdekken tijdens de talenturen. Zo heb je op het einde van 4 jaar Tienerschool kennis gemaakt met al de studiedomeinen die er zijn, en kan je een doordachte keuze maken wanneer je naar de 2e graad secundair gaat.

2. De 4 Tieneregels van de Tienerschool

1. **Iedereen is anders**, en daarom is iedereen gelijk. Diversiteit is de troef van onze Tienerschool, en daar wijken we niet van af.
2. **Leren is doen.** Kennis, vaardigheden en competenties leer je niet van de ene dag op de anderen. Dat vraagt herhaling, oefening, doen, merken dat je vooruit gaat, en soms teleurgesteld zijn. En dat is niet erg, want op de Tienerschool sta je er nooit alleen voor. We bekijken samen met jou hoe je hier stap voor stap sterker in kan worden.
3. **We werken samen met iedereen.** Geen klikjes op de Tienerschool, want leren samenwerken begint vanaf dag 1 door het te doen. Dat betekent ook dat je de afspraken respecteert die het lerarenteam en het schoolforum bedenken.
4. **We spreken allemaal dezelfde taal: die van het respect.** Dat betekent dat we steeds eerlijk zijn en uitkomen voor wie we zijn en voor de talen die we spreken. We respecteren dat ook van elkaar. Op sociale media hanteren we hetzelfde respect als in het dagelijkse leven. We spreken op een positieve manier met en over elkaar. Dat respect klinkt ook door in ons gedrag en de zorg die we hebben voor het materiaal, dat van anderen en de volledige Tienerschool en omgeving. We zijn fiere leden van de Tienerschool-gemeenschap. Mensen herkennen ons aan onze respectvolle en empathische houding.

3. Welbevinden en persoonlijke opvolging

We vinden het belangrijk dat elke tiener zich goed voelt op onze school. We willen de tiener leren kennen zoals hij/zij echt is. We willen een sterke band creëren tussen leerkracht en leerling. Dit doen we elke ochtend tijdens onze start me up en tweewekelijks met onze tientalk. Leerlingen krijgen de kans om te vertellen, zorgen te uiten, gewoon zichzelf te zijn. Wanneer het even fout loopt dan gaat onze aandacht naar 'herstellen'. Onze zorgcoördinator en de mentor spelen hierin een belangrijke rol.

4. Het Tienerschool-alfabet

Beleid	Frieda Luppens is de directeur van de school. Ze wordt bijgestaan door Sylvie Varrewaere. Zij zijn het aanspreekpunt voor ouders en externe partners en bewaren het overzicht. Je kan bij hen terecht voor een afspraak over het algemene schoolbeleid en de organisatie.
Chromebook	Een Chromebook is geen papieren boek om in te schrijven. Het is een tablet die je ook als laptop kan gebruiken. Op de Tienerschool zijn er heel wat Chromebooks beschikbaar. We hebben afspraken over het gebruik ervan. Die zal je mentor duidelijk toelichten.
Expert	Voor elk vakdomein heeft de Tienerschool een expert. De experts zorgen ervoor dat al de leerdoelen van hun vak op een goede manier bereikt worden.
Google Classroom (GCR)	Hierop vind je de taken van de Persoonlijke Werktijd Terug. Ook tijdens het afstandsonderwijs wordt gebruik gemaakt van Google Classroom.
Kernpakket	Tot het kernpakket behoren de vakken die een basis bieden voor andere vakken. Zo krijg je in je kernpakket Nederlands, Wiskunde, Frans, godsdienst en sport. Je krijgt hier de basiskennis en –vaardigheden aangeleerd.
Leerlingenraad	Op onze Tienerschool hebben we een leerlingenforum. Hierin denken de leerlingen na over hoe de dingen op school lopen en wat er verbeterd kan worden. Daarna komen alle leerlingen en leraren samen om voorstellen en verbeterpunten te bespreken. Je neemt zelf ook verantwoordelijkheid op bij de uitvoering van de plannen.
Mentor	Je mentor begeleidt jouw kerngroep bij de stevige start van de dag. Hij/ zij voert ook om de twee weken een gesprek met jou om te kijken hoe het met je gaat op vlak van studies en welbevinden. Je mentor is ook het aanspreekpunt voor ouders voor alle vragen over je studieloopbaan.
Mentorgroep	Je kerngroep is een groep van leeftijdsgenoten met wie je de dag opstart en het kernpakket doorloopt. Jullie hebben ook dezelfde mentor. Je mentor is je vaste aanspreekpunt. Je ziet hem/haar elke dag bij de opstart.
Persoonlijke werktijd (PWT)	Naast het kernpakket en de thema's heb je ook persoonlijke werktijd. Tijdens deze persoonlijke werktijd werk je aan opdrachten die aangepast zijn aan jouw niveau. Je mentor helpt je om voor de persoonlijke werktijd een goede planning te maken. De taken van deze PWT staan op Google Classroom.

Projectweek	2x per jaar hebben we een projectweek. Tijdens deze week gooien we alle lessenroosters over boord en werken we met de hele school rond een bepaald thema. De doelen van
Rapport	Voor elke vakantieperiode krijg je een rapport. Hierop kan je in kleuren aflezen of de doelen bereikt hebt. Heb je groen, dan is alles prima in orde. Blauw wil zeggen dat je je extra verdiept hebt. Heb je rood of oranje, dan moet je je nog wat extra inspannen. Je kan op het rapport ook aflezen hoe het gaat met je eigen schooleigen leerlijnen.
Samenlevingspiramide	Al onze schoolafspraken staan gebundeld in onze samenlevingspiramide. Deze piramide bestaat uit verschillende fases. Elke leerling start in de groene fase. Wanneer er iets verkeerd loopt verander je van fase, maar krijgt je ook steeds de kans om dit te herstellen.
Schooleigen leerlijnen	Tijdens de lessen en projecten groei je aan de hand van schooleigen leerlijnen die speciaal voor de school werden opgesteld rond communicatie, zelfsturing, samenwerking en talent .
Smartschool	Smartschool is ons online leerplatform voor leerlingen, ouders en leerkrachten. Via Smartschool kan je berichten sturen, je taken en evaluaties raadplegen en je persoonlijke studieresultaten opvolgen.
Toonmoment	Na elke themaperiode organiseren we een toonmoment. Op dit toonmoment kan je aan je ouders of familie tonen waar je gedurende het thema aan gewerkt hebt.
Start Me Up (SMU)	Elke dag begint met een Start Me Up. Tijdens dit kwartiertje zit je samen met je mentor in je kerngroep en bekijk je de weekplanning, wordt de actualiteit besproken, komt er een gastspreker het nieuwe thema inleiden... Dankzij de Start me Up kent elke dag op de Tienerschool een sterke start!
T1 / T2 / T3 / T4	T is de afkorting van Tienerjaar. T1 en T2 kan je vergelijken met het vijfde en zesde leerjaar van de basisschool. T3 en T4 zijn de eerste twee schooljaren van een secundaire school. Maar omdat wij een Tienerschool zijn, is onze indeling van 'jaren' een beetje anders.
Talenturen	Tijdens de Talenturen kom je in contact met de verschillende studiedomeinen: Sport, Klassieke Talen, Land-en Tuinbouw, Economie en Organisatie... je leert het allemaal kennen. Zo kan je na de Tienerschool een bewust keuze maken naar de tweede graad secundair onderwijs. In je schoolagenda vind je je talentportfolio terug. Hierop kan je aflezen voor welk studiedomein je talent en/of interesse hebt.
Thema	Eén themaperiode duurt 6 tot 8 weken. Tijdens deze periode kijken we naar dit thema vanuit verschillende brillen: de kunstbril, techniekbril, wetenschapsbril, tijdsbril, ruimtebril... Voor de

	thema's gingen we niet over één nacht ijs. We namen de Global Goals van de UNESCO als basis. Op dit moment doen duizenden scholen over de hele wereld dat ook. Zo maakt de Tienerschool deel uit van een internationaal netwerk van scholen die werken aan een schitterende toekomst.
Tientalk	Je mentor heeft om de twee weken een gesprek met jou. Je bespreekt tijdens dit gesprek je studieresultaten en je welbevinden.
Zorgcoördinator	De zorgcoördinator is Erwin Gysens. Hij zorgt ervoor dat iedereen op de Tienerschool samen nadenkt over de vraag: wat heb je nodig om te kunnen groeien als persoon en wat heb je nodig om te leren?

5. Een schoolweek op de Tienerschool

Een doorsnee week op de Tienerschool ziet eruit zoals in de planning hieronder. Deze planning zal verschillen van kerngroep tot kerngroep. Sommige lessen heb je samen met andere kerngroepen. Soms doen we met iedereen samen een activiteit.

T1 en T2 hebben elke dag les van 8u30 tot 15u15. Op woensdag tot 12u20.

T3 en T4 hebben elke dag les van 8u30 tot 16u05. Op woensdag tot 12u20.

De schoolpoort gaat om 8u open. Om 8u20 hoor je muziek. Dat is het signaal dat je naar de klas mag. Er is een inlooptijd van 8u20 tot 8u30.

		Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
0 ^a	08:30 - 08:45	SMU	SMU	SMU	SMU	SMU
1 ^a	08:45 - 09:35	ruimte	PWT/ Latijn	godsdienst	mens	PWT / Latijn
2 ^a	09:35 - 10:25	Nederlands	wiskunde	sport	tijd	tijd
3 ^a	10:40 - 11:30	differentiatie / PWT	sport	Engels	PWT	Ruimte
4 ^a	11:30 - 12:20	wiskunde	differentiatie / Latijn	Frans	natuur	Nederlands
5 ^a	13:20 - 14:10	wiskunde	natuur		godsdienst	Talent / Latijn
6 ^a	14:10 - 15:00	techniek	Frans		differentiatie / PWT	Talent / Latijn
7 ^a	15:15 - 16:05	techniek	muziek		Nederlands	beeld

(voorbeeld van een lessenrooster van T3)

6. Tienerschooleigen leerlijnen

7. Verloop kernpakket

Het kernpakket omvat Nederlands, wiskunde, moderne vreemde talen, godsdienst en sport. Tijdens deze uren wordt leerstof herhaald en nieuwe leerstof aangeboden. De leraren benutten een breed palet aan didactische werkvormen: directe instructie, coöperatieve werkvormen, opzoekwerk, onderzoek...

Binnen dit kernpakket zitten de "PWT"-uren. PWT staat voor Persoonlijke Werktijd. Tijdens deze uren plannen de leerlingen zelf aan welke opdrachten ze werken. Er zijn ook telkens een paar vakexperten aanwezig op wie de leerlingen kunnen terugvallen. Die kunnen ervoor kiezen om miniklassen in te richten tijdens deze PWT-uren om extra uitleg of extra uitdaging te geven.

Het kernpakket wordt gegeven in verschillende sporen.

De sprinter werkt aan de eindtermen. Dit zijn de minimumdoelen die bereikt moeten zijn aan het einde van een graad.

De klimmer krijgt verdiepingsleerstof. Meer uitdagende oefeningen binnen de leerstof wordt aangeboden. Klimmers kunnen na de basisinstructie zelfstandig aan de slag.

De avonturier krijgt verdiepings- en verbredingsleerstof. Ze kunnen meestal na een verkorte instructie zelfstandig aan de slag en krijgen naast meer uitdagende oefeningen de kans om iets te leren wat in het normale pakket niet aan bod komt.

In T3 zijn er extra uren differentiatie voor Nederlands, wiskunde en Frans of Latijn.

In T4 kan je kiezen tussen de basisopties

- Klassieke talen (Latijn + Grieks)
- Moderne talen en wetenschappen
 - Moderne talen (Frans, Engels, Nederlands)
 - Wetenschappen (fysica, chemie, biologie)

INSTRUCTIE IN VERSCHILLENDE SPOREN

start van de les: terugblik + doel

spoor 3

verkorte
instructie

spoor 2

basisinstructie
begeleide inoefening
kleine lesafsluiting

spoor 1

verlengde
instructie

zelfstandige verwerking: PWT

feedback

interactie

gezamenlijke lesafsluiting

8. Verloop thematisch pakket

Voor de thema's wordt er gekozen voor graadsklassen: T1 en T2 zitten samen, en T3 en T4. De leerplannen voor ZILL zijn leerjaaroverstijgend, en die van het secundair zijn per graad ingedeeld. Dat komt dus goed uit.

De thema's van de Tienerschool zijn gebaseerd op de Global Goals van de UNESCO. Dit zijn thema's die de UNESCO heeft opgesteld in functie van de vraag "Op welke domeinen moeten de volwassenen van morgen voorbereid worden om het leven op onze planeet leefbaar te houden".

We bekijken de thema's vanuit verschillende brillen:

wetenschappen	→ wetenschapsbril
- natuurwetenschappen	→ natuurbril
- aardrijkskunde	→ ruimtebril
- techniek	→ techniekbril
mens en samenleving	→ mensbril
geschiedenis	→ tijdsbril
artistieke vorming	→ creabril

De thema's zijn over de hele Tienerschool gelijklopend en worden verdeeld over telkens twee schooljaren.

Schooljaar 1:	Schooljaar 2:
Thema 1: E-dentiteit Thema 2: Diver-city <i>PROJECTWEEK 1</i> Thema 3: Ter land, ter zee en i/d lucht Thema 4: Industrie, werk, economie <i>PROJECTWEEK 2</i> <i>herhalingsweek kern + thema</i>	Thema 5: Lichaam en gezondheid Thema 6: Beschavingen en politiek + vrede en rechtvaardigheid <i>PROJECTWEEK 3</i> Thema 7: Klimaat, duurzaamheid en energie Thema 8: Vol van... <i>PROJECTWEEK 4</i> <i>herhalingsweek kern + thema</i>

9. Verloop talent

Het doel van talent is jullie te laten kennismaken met de verschillende studiedomeinen van de 2e en 3e graad secundair:

- STEM
- Taal & cultuur
- Kunst & Creatie
- Land & Tuinbouw
- Economie en organisatie
- Maatschappij en welzijn
- Sport
- Voeding en horeca

In je talentportfolio hou je de verschillende studiedomeinen bij. Op deze manier weet je op het einde van de Tienerschool waar je talenten en interesses liggen en kan je een goede studiekeuze maken.

10. Samenlevingspiramide

De samenlevingspiramide is een Tienerschoolsysteem dat overtredingen ontmoedigt, afhankelijk van elke situatie aanpakt en gewenst gedrag stimuleert. We willen de leerlingen hiermee kansen bieden en verantwoordelijkheid geven tot herstel.

fase	feiten	maatregelen	kansen
groene fase	PROFICIAT! Je houdt je heel goed aan de regels en afspraken. Je bent een kei en houdt met iedereen rekening.		
gele fase	Hierin komen de leerlingen terecht die bepaalde zaken niet naleven. vb. - Ik ben bewust niet op de juiste plaats - Ik ben te laat in de les	Nota in de agenda, laten ondertekenen door ouders - Na drie nota's naar oranje fase	Na ieder trimester vervalt het aantal nota's
oranje fase	Hierin zitten de leerlingen die ongewenst gedrag vertonen. vb. - Ik spreek zonder respect tegen - Ik wil mijn agenda niet afgeven - Ik lieg bewust	- Gesprek met de zorgcoördinator - Ouders worden door zorgcoördinator op de hoogte gebracht - Twee speeltijden binnen blijven met intussen reflectiemoment over het gestelde gedrag. - Indien opnieuw incident binnen de 2 weken naar de rode fase	- Indien geen incident binnen de twee weken opnieuw naar groene fase
rode fase	Hierin zitten de leerlingen die zware overtredingen begaan. vb. - Ik vecht of gebruik fysiek geweld - Ik druk onnodig op het brandalarm - Ik doe aan vandalisme of berokken blijvende schade aan de infrastructuur	- Ouders worden door directie op school uitgenodigd voor gesprek - Directie beslist over maatregel (volgkaart, schorsing,...)	- Indien geen incident binnen de twee weken opnieuw naar oranje fase

11. Evaluatie op de Tienerschool

In de Tienerschool evalueren we niet alleen om jou en je ouders te informeren over je leerontwikkeling. We willen je ondersteunen om te groeien en te ontwikkelen.

We willen ook je positieve groei in kaart brengen en tijdig bijsturen in die evolutie. We evalueren uiteraard ook om jou en onszelf te laten weten of je erin slaagt om de doelen te behalen.

Op onze toetsen en rapporten vind je geen punten, maar wel kleuren.

Kleuren				
<u>rood</u> je hebt je doel niet bereikt	<u>oranje</u> je hebt je doel bijna bereikt	<u>groen</u> je hebt je doel bereikt	<u>donkergroen</u> je hebt je doel succesvol bereikt	<u>blauw</u> je hebt je succesvol verdiept

Je krijgt je **rapport** telkens voor een vakantie. Hierop kan je aflezen voor welke vakonderdelen je de doelen bereikt hebt.

Elk vak geeft je ook schriftelijke feedback. Het is belangrijk om dit goed te lezen zodat deze feedback je helpt te groeien.

Op het rapport vind je ook de schooleigen leerlijnen terug.

Ook de **Tientalk** maakt deel uit van onze evaluatie. Op dit tweewekelijks gesprek met de mentor wordt gekeken hoe je je voelt op school en waar je sterktes en werkpunten liggen.

De PWT-taken worden opgevolgd door de vakleerkrachten via Smartschool. We werken hiervoor met een vlaggensysteem.

de opdracht werd tijdig en correct gemaakt

de opdracht werd niet correct/onnauwkeurig gemaakt

de opdracht werd niet ingediend

12. Middagactiviteiten

Over de middag organiseren we een aantal middagactiviteiten waarvoor je je kan inschrijven. Je kan deelnemen aan de leerlingenraad, meewerken aan de moestuin, meezingen met het schoolkoor of je uitleven met je eigen instrument in de schoolband,...

13. Ouderbetrokkenheid

Op de tienerschool is ouderbetrokkenheid een sterke hefboom om het leren van alle leerlingen te vergroten. Het afstemmen van de verwachtingen tov elkaar, school naar ouders en ouders naar school, is een constant en voortdurend proces.

Ouders worden regelmatig uitgenodigd op school. Er zijn verschillende toonmomenten en oudercontacten. Indien er vragen of problemen zijn, kunnen de ouders de school steeds contacteren.

14. Taalbeleid

Voor het taalbeleid kijken we even terug naar de eigenheid van de Tienerschool wat betreft communicatie.

Communicatie: onze tieners leren respectvol communiceren. De taal die ons verbindt is het Nederlands. Elke andere taal die we spreken maakt ons nog rijker en biedt sleutels om nieuwe contacten te leggen en bij te leren. Ook online communicatie en mediawijsheid krijgen op de Tienerschool een speciale plek. Op de Tienerschool zijn we functioneel meertalig. We leren en spelen in het Nederlands en benutten andere talen om onze kennis van het Nederlands te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld dat klasgenoten op vraag iets kunnen uitleggen aan elkaar in de moedertaal of aan een groepswerk kunnen werken in de moedertaal. De leerkracht legt samen met de leerling de link naar het Nederlands en bewaakt dit. De leerlingen worden sterk aangemoedigd om Nederlands te spreken. Het belang hiervan wordt regelmatig aan leerlingen uitgelegd.

Communicatie met ouders

Voor de communicatie met ouders hanteren we dezelfde principes als voor de leerlingen. Bij een gesprek met ouders over hun kind staat de boodschap voorop. We begroeten elkaar in het Nederlands, vangen het gesprek aan in het Nederlands. Ouders kunnen aangeven om het gesprek in een andere taal dan het Nederlands te voeren. Leerkrachten kunnen het gesprek in een andere taal voeren maar dit moet niet. Aan ouders wordt uitgelegd dat bepaalde info, bepaalde nuances verloren kunnen gaan bij het voeren van een gesprek in een voor de leerkracht vreemde taal. Het gebruik van een tolk wordt aangemoedigd. De tolk is bij voorkeur een meerderjarige. Het tolken kan gebeuren door andere ouders die het vertrouwen hebben van de ouder die het gesprek aangaat met een leerkracht.

De schriftelijke communicatie gebeurt via Smartschool.

15. Gezondheidsbeleid

Gezonde tieners die zich goed in hun vel voelen is prioritair voor de tienerschool. Daarom denken we samen na wat dit voor het dagelijks leven op de tienerschool betekent.

Tussendoortjes en lunch

De tieners worden aangemoedigd om fruit te eten. De school vraagt aan de tieners om elke dag een stuk fruit te voorzien. De ochtendpauze is het moment waarop iedereen in de tienerschool een stuk fruit eet. Hebben de leerlingen nog honger dan kunnen ze altijd iets extra eten. In de namiddag kiezen de tieners zelf en kunnen ze natuurlijk ook voor fruit kiezen.

Tijdens de middag eten alle tieners een eigen lunch. Leerlingen worden aangemoedigd om een gezonde lunch mee te brengen. We maken geen lijstjes van wat wel en niet kan maar rekenen op jullie voor een gezonde eet- en leefgewoonte.

Op de tienerschool drinken we water. De tieners kunnen hun drinkfles steeds vullen op de school.

De tienerschool gaat voor groen en vraagt aan alle leerlingen om hun snackje en lunch in een doosje mee te brengen. De tieners brengen een drinkfles mee en kunnen deze steeds vullen op de tienerschool.

Gezondheid is veel meer dan gezonde voeding en bewegen. Op de tienerschool hebben we veel aandacht voor het emotioneel welzijn van alle leerlingen. Tieners hiervan bewust maken wordt opgenomen tijdens de SMU en in de Tientalk met de mentor.

16. Het tienerteam

